

Stimuleringssubsidie palliatieve zorg ronde 4: Oog voor Naasten en Nabestaanden

Datum geplaatst: 3 september 2024

Start indienen subsidieaanvraag: 11 november 2024, 14.00 uur

Deadline: **15 november 2024, 14.00 uur**. **Let op: Mogelijk sluit de indienperiode eerder. Zie paragraaf 4.1 van deze subsidieoproep voor meer informatie.**

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Doel subsidieoproep.....	1
3. Voorwaarden en verplichtingen.....	2
3.1. Voorwaarden	2
3.2. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	2
3.3. Samenwerking en bijdrage van derden	2
3.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	3
3.5. Praktische voorwaarden	3
3.6. Verplichtingen	3
4. Beoordeling en prioriteitstelling	4
4.1. Beoordelingsprocedure	4
4.2. Beoordelingscriteria.....	4
4.3. Prioriteitstelling	5
5. Indienen subsidieaanvraag	5
5.1. Indienen via Mijn ZonMw	5
5.2. Tips	6
5.3. Verklaring akkoord indienen subsidieaanvraag.....	6
5.4. Inhoudelijke vragen	6
5.5. Technische vragen	7
5.6. Downloads en links.....	7
Bijlagen	7
Bijlage A. Informatie Oog voor Naasten en Nabestaanden	8
Bijlage B. Instructie begroting	11

1. Samenvatting

Wie kan indienen?

In deze subsidieoproep kunnen Nederlandse zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van Nederlandse zorginstellingen of zorgnetwerken aanspraak maken op stimuleringssubsidie.

Waarvoor kunt u stimuleringssubsidie aanvragen?

Deze subsidieoproep is ronde 4 van de stimuleringssubsidie 'Implementeren in de palliatieve zorg'. In ronde 4 kunnen zorgorganisaties een stimuleringssubsidie aanvragen, die hen ondersteunt bij de implementatie en borging van de interventie Oog voor Naasten en Nabestaanden, een werkwijze gericht op de zorg voor alle naasten en nabestaanden van patiënten met een levensbedreigende aandoening of kwetsbaarheid. Zie [bijlage A](#) van de subsidieoproep voor meer informatie over Oog voor Naasten en Nabestaanden.

Wat kunt u aanvragen?

Subsidieaanvragers kunnen maximaal € 35.000,- aanvragen voor een looptijd van maximaal 18 maanden. Zorgkosten zijn niet subsidiabel. Instructies specifiek voor deze subsidieronde voor het invullen van de begroting staan in [bijlage B](#) van de subsidieoproep. Deze subsidieoproep volgt het principe 'wie het eerst komt, het eerst maalt'. Subsidieaanvragen die voldoen aan de beoordelingscriteria komen in aanmerking voor stimuleringssubsidie, mits het subsidieplafond nog niet is bereikt.

Wanneer

Datum subsidieoproep geplaatst	3 september 2024
Online informatiebijeenkomst	1 oktober 2024 15.30-17.00 uur
Start indienen subsidieaanvragen	11 november 2024 14.00 uur
Deadline indienen subsidieaanvragen*	15 november 2024 14.00 uur
Indien van toepassing: aanvragers krijgen de mogelijkheid om vragen te beantwoorden (wederhoor)	1 week in de periode eind november 2024 – medio/eind december 2024
Besluit	uiterlijk medio januari 2025
Uiterlijke startdatum	2 maanden na besluit
Startbijeenkomst (live in Utrecht)	4 maart 2025 10.00-14.00 uur

***Let op: Mogelijk sluit de indienperiode eerder. Zie paragraaf 4.1 van deze subsidieoproep voor meer informatie.**

2. Doel subsidieoproep

Oog voor Naasten en Nabestaanden

Deze subsidieoproep is ronde 4 van de stimuleringssubsidie 'Implementeren in de palliatieve zorg'. In ronde 4 kunnen zorgorganisaties een stimuleringssubsidie aanvragen, die hen ondersteunt bij de implementatie en borging van de interventie Oog voor Naasten en Nabestaanden: een werkwijze gericht op de zorg voor alle naasten en nabestaanden van patiënten met een levensbedreigende aandoening of kwetsbaarheid. Zorg en aandacht die specifiek gericht is op naasten vóór, rond en na het sterven van een dierbare hoort bij palliatieve zorg. Door als organisatie of zorgverlener met deze interventie aan de slag te gaan wordt de kwaliteit van leven van naasten én patiënt vergroot. Ook wordt de kwaliteit van zorg bevorderd. Zie voor meer informatie over Oog voor Naasten en Nabestaanden [bijlage A](#) van deze subsidieoproep. Hierin leest u wat de werkwijze precies inhoudt en wat randvoorwaarden voor implementatie zijn.

Achtergrond

Het ZonMw-programma Palliantie II heeft als doel de kwaliteit van leven voor mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten te behouden of te verbeteren. Het programma bouwt verder op de opgedane kennis en ervaring uit het voorgaande programma *Palliantie. Meer dan zorg* en legt het accent op het bundelen van kennis en het (door)ontwikkelen, implementeren en opschalen van kansrijke resultaten. Gezien de raakvlakken in doelstellingen bundelen wij met Palliantie II en Stichting Palliatieve Zorg Nederland (Stichting PZNL) met het Nationaal Programma Palliatieve Zorg II (NPPZII) onze krachten, en werken wij samen om zorgorganisaties te ondersteunen.

Met de stimuleringssubsidie 'Implementeren in de palliatieve zorg' stimuleren wij de implementatie en opschaling van kansrijke interventies en/of hulpmiddelen in de palliatieve zorg. Dit zijn interventies en hulpmiddelen met een planmatige en doelgerichte aanpak, die voldoende onderbouwd en daarom potentieel implementeerbaar zijn.

Leerwerkplatform

Gedurende de gehele looptijd van het NPPZ II kunnen zorgorganisaties rekenen op ondersteuning van Stichting PZNL in de vorm van een leerwerkplatform. Het Leerwerkplatform is een omgeving waar projectleiders, projecteigenaren en experts vanuit Stichting PZNL met elkaar in contact komen. Het gemeenschappelijke doel is het creëren van verbinding door inzichten te delen voor het optimaal uitvoeren van een implementatieproject. Door kennis en ervaringen te delen leren deelnemers van én met elkaar wat de implementatie en borging van deze projecten bevordert.

Het Leerwerkplatform bestaat uit 3 onderdelen:

- Fysieke bijeenkomsten, zoals een kick off voor nieuwe projecten en een jaarlijkse werkconferentie.
- Online bijeenkomsten, zoals inhoudelijke webinars en intervisiebijeenkomsten.
- Het digitale platform. Gebruik makend van het programma Basecamp, zijn voor verschillende onderwerpen en thema's (zoals implementatie) 'tegels' aangemaakt, waarbinnen de deelnemers vragen kunnen stellen en ervaringen met elkaar kunnen delen. Op deze manier wordt de opgedane kennis en ervaringen geborgd.

De bijeenkomsten vinden ongeveer eens in de 2 maanden plaats en duren doorgaans 2 uur. Aan de bijeenkomsten mogen ook betrokken zorgverleners en andere projectleden deelnemen.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op ZonMw-subsidies. Daarnaast zijn de ZonMw-[Algemene subsidiebepalingen](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Een subsidieaanvraag komt uitsluitend voor subsidie in aanmerking indien het project aan de volgende randvoorwaarden voldoet:

- Het project gaat over de implementatie en borging van Oog voor Naasten en Nabestaanden, een werkwijze gericht op betere en gerichtere zorg aan naasten rondom het overlijden van hun dierbare. In deze subsidieoproep verlenen we geen subsidie voor de ontwikkeling, evaluatie en/of implementatie van andere interventies.
- De subsidieaanvrager ontving niet al eerder subsidie (van ZonMw of een andere subsidieverlener) voor de implementatie van Oog voor Naasten en Nabestaanden op de locatie waar deze subsidieaanvraag betrekking op heeft.
- Er wordt voldaan aan de beoordelingscriteria zoals deze staan beschreven onder [paragraaf 4.2](#).

Aan het einde van het traject dienen de organisaties een beknopt eindverslag in. ZonMw levert hiervoor een format aan.

3.2. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

Nederlandse zorginstellingen (zie artikel 5 van de [Wet toelating zorginstellingen](#)), samenwerkingsverbanden van Nederlandse zorginstellingen of zorgnetwerken kunnen aanspraak maken op stimuleringssubsidie.

Bij een samenwerkingsverband treedt 1 van de partijen op als hoofdaanvrager, de overige projectpartners kunnen participeren als mede-aanvrager. De hoofdaanvrager dient namens het samenwerkingsverband de subsidieaanvraag in. Een zorginstelling mag slechts 1 subsidieaanvraag voor deze subsidieronde indienen. Zo heeft iedere zorginstelling de kans om mee te doen.

3.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de ZonMw-[Algemene subsidiebepalingen](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen u samenwerkt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen, maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) u een sponsorovereenkomst aangaat en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen u inhuurt of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de ZonMw-webpagina [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

3.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde kunnen subsidieaanvragers maximaal € 35.000,- aanvragen voor een looptijd van maximaal 18 maanden. Zorgkosten zijn niet subsidiabel.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 500.000,-.

3.5. Praktische voorwaarden

Houd bij het schrijven en indienen van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw subsidieaanvraag in het Nederlands.
- Let bij het schrijven van uw subsidieaanvraag op de beoordelingscriteria (zie [paragraaf 4.2](#) van deze subsidieoproep).
- De subsidieaanvraag dient u in via het aanvraagformulier in Mijn ZonMw. Zie voor meer informatie over (het indienen van) het aanvraagformulier [paragraaf 5.1](#) van deze subsidieoproep. In het aanvraagformulier voegt u de volgende verplichte bijlage toe: het projectvoorstel in PDF. U gebruikt [dit verplichte format](#).
- Het is daarnaast verplicht om bij het aanvraagformulier een begroting in PDF toe te voegen met specificatie van de kosten en daarvoor het [ZonMw-begrotingsformat](#) te gebruiken. Let hierbij op:
 - Instructies specifiek voor deze subsidieronde voor het invullen van de begroting staan in [bijlage B](#) van deze subsidieoproep.
 - Voor de meeste aanvragers is het format voor 'Overige Instellingen' van toepassing. Neem bij het invullen van de begroting de toelichting in tabblad 2 van het ZonMw-begrotingsformat voor 'Overige Instellingen' goed door.
 - Een kostenpost 'onvoorziene kosten' is niet subsidiabel.
 - Met de stimuleringssubsidie kunt u maximaal € 35.000,- aan subsidie ontvangen. Indien het bedrag op de begroting hoger is dan € 35.000,-, dient u het restant zelf of door andere organisaties te financieren en onder de post 'eigen bijdrage' op te nemen.
 - Zorg dat u alle kolommen van de begroting op 1 pagina weergeeft en niet de laatste kolommen op een volgende pagina vallen. Anders kan de begroting niet worden beoordeeld. Tip: om de begroting goed in PDF te laten passen, kunt u via 'Afdrukken' en dan 'Microsoft Print to PDF' de marges aanpassen naar 'smal', de afdrukstand naar 'liggend', en schaalopties naar 'Alle kolommen passend maken voor 1 pagina'. Ook kunt u bij 'Opslaan als Adobe PDF' aanvinken 'aanpassen aan papierbreedte'.
- Andere bijlagen dan het projectvoorstel en de begroting nemen we niet mee in de beoordeling van uw subsidieaanvraag.

3.6. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de ZonMw-[Algemene subsidiebepalingen](#).

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Indienen

Het is mogelijk om subsidieaanvraag in te dienen vanaf 11 november 2024 14.00 uur. De deadline voor het indienen is uiterlijk **15 november 2024, 14.00 uur**.

Wie het eerst komt, eerst maalt

Subsidieverstreking vindt plaats op volgorde van binnenkomst van de subsidieaanvragen. Dit is de datum en het tijdstip waarop de subsidieaanvraag compleet (zie ontvangstcheck) is ingediend. Overstijgt het aantal subsidieaanvragen dat in aanmerking komt voor de stimuleringssubsidie het beschikbare budget ruimschoots? Dan kunnen we ervoor kiezen om de indienperiode eerder dan de deadline te sluiten. Dit vermelden we op onze website in de samenvatting van de subsidieoproep. Als er meerdere subsidieaanvragen worden ingediend op de dag dat het subsidieplafond wordt bereikt, dan bepaalt het tijdstip van registratie in Mijn ZonMw de volgorde. De subsidieoproep is dus volgens het principe 'wie het eerst komt, het eerst maalt'. Wij raden u daarom ook aan om de subsidieaanvraag vooraf zo goed mogelijk voor te bereiden.

Ontvangstcheck

Bij binnenkomst van de subsidieaanvragen bekijken ZonMw-medewerkers of de aanvragen compleet zijn. Als de subsidieaanvraag incompleet is, krijgt de aanvrager de gelegenheid om dit (indien mogelijk) te herstellen.

Let op: Indien de subsidieaanvraag tijdelijk incompleet was en hierdoor opnieuw is opengesteld, geldt voor de volgorde van binnenkomst de datum waarop de subsidieaanvraag opnieuw is ingediend.

Beoordeling

Op verzoek van de programmacommissie Palliantie II beoordelen ZonMw-medewerkers of de aanvragen voldoen aan de beoordelingscriteria (zie [paragraaf 4.2](#) van deze subsidieoproep). Ieder criterium wordt beoordeeld met *voldoet wel/voldoet niet*. Subsidieaanvragen die voldoen aan de beoordelingscriteria komen in aanmerking voor subsidie als het subsidieplafond nog niet is bereikt. Indien minstens 1 van de beoordelingscriteria wordt beoordeeld met *voldoet niet*, dan leidt dit automatisch tot het oordeel *voldoet niet*. In dat geval krijgen aanvragers eenmalig de kans om vragen te beantwoorden (wederhoor) voordat er een definitief besluit wordt genomen.

U ontvangt uiterlijk medio januari 2025 bericht over het subsidiebesluit.

4.2. Beoordelingscriteria

ZonMw, in samenspraak met de programmacommissie van Palliantie, beoordeelt de subsidieaanvragen op de onderstaande beoordelingscriteria:

- De subsidieaanvraag richt zich op de interventie Oog voor Naasten en Nabestaanden.
- Uit de subsidieaanvraag blijkt waarom u Oog voor Naasten en Nabestaanden wilt implementeren en borgen in uw organisatie.
- Uit de subsidieaanvraag blijkt dat alle randvoorwaarden aanwezig zijn om Oog voor Naasten en Nabestaanden te implementeren. Zie [bijlage A](#) voor de randvoorwaarden voor implementatie.
- In de subsidieaanvraag staat duidelijk beschreven wat de doelstelling(en) van het project zijn.
- Uw plan van aanpak is helder en concreet. U beschrijft bij welke teams u Oog voor Naasten en Nabestaanden implementeert, welke belemmeringen en kansen u bij de implementatie verwacht en hoe u hiermee omgaat. Ook beschrijft u hoe u ervoor zorgt dat Oog voor Naasten en Nabestaanden blijvend wordt gebruikt.
- Uit de subsidieaanvraag blijkt dat het project haalbaar is.
- Uit de subsidieaanvraag blijkt dat er op alle niveaus (werkvloer, management, bestuur, patiënten en of naasten) draagvlak is voor de implementatie van de interventie.
- De mensen in de projectgroep hebben de juiste expertises voor het uitvoeren van het project.
- In de subsidieaanvraag zijn de kosten voor de activiteiten uitgewerkt, passend bij de opzet van het project.

Deze beoordelingscriteria komen ook terug in het [format projectvoorstel](#).

4.3. Prioriteitstelling

Subsidieaanvragen beoordelen wij op volgorde van ontvangst. Dit houdt in dat het ZonMw-bureau beoordeelt of de subsidieaanvraag wel of niet voldoet aan de beoordelingscriteria. Subsidieaanvragen die voldoen aan de beoordelingscriteria komen in aanmerking voor subsidie als het subsidieplafond nog niet bereikt is.

Let op: De datum van ontvangst betreft de datum en tijd waarop de subsidieaanvraag compleet is ingediend. Wanneer de subsidieaanvraag tijdelijk incompleet is en hierdoor opnieuw is opengesteld, betreft de datum waarop de subsidieaanvraag opnieuw is ingediend de definitieve ontvangstdatum.

5. Indienen subsidieaanvraag

5.1. Indienen via Mijn ZonMw

Uitsluitend de hoofdaanvrager kan een subsidieaanvraag indienen via ons online-indiensysteem ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een subsidieaanvraag is **15 november 2024, om 14.00 uur**. Let op: Mogelijk sluit de indienperiode eerder. Zie [paragraaf 4.1](#) van deze subsidieoproep voor meer informatie.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

Het aanvraagformulier in Mijn ZonMw is vanaf 11 november 2024, 14.00 uur beschikbaar en bestaat uit de volgende 6 tabbladen waarin wij ruwweg het volgende vragen.

Tabblad 1. Algemene gegevens

Hier vult u in ieder geval algemene projectdetails en persoonsgegevens van de verplichte projectgroepleden in. Bij de algemene gegevens gaat het onder andere om een projecttitel (korte projecttitel van maximaal 80 tekens), geplande startdatum, geplande looptijd, het projecttype (implementatieproject), et cetera. Verplichte projectgroepleden zijn de hoofdaanvrager, een projectleider/penvoerder (dit kan dezelfde persoon zijn als de hoofdaanvrager) en een bestuurlijke verantwoordelijke.

Tabblad 2. Overige projectgroepleden

Hier vult u indien van toepassing de persoonsgegevens van overige projectgroepleden in. Dit geldt alleen als u eerder in het aanvraagformulier heeft gekozen voor 'extra projectgroepleden'.

Tabblad 3. Samenvatting

Hier vult u in ieder geval een Nederlandstalige publiekssamenvatting in en geeft u maximaal 5 trefwoorden op die van toepassing zijn op het project (bijvoorbeeld: naasten, nabestaanden)

Voor deze publiekssamenvatting gelden de volgende richtlijnen:

Schrijf de samenvatting in eenvoudige taal, gebruik maximaal 1500 tekens en onderstaande koppen. Deze samenvatting is bedoeld voor een breed geïnteresseerd publiek met verschillende achtergronden. Klik [hier](#) voor schrijftips en richtlijnen.

- Aanleiding/achtergrond (max 75 woorden)
 - Omschrijf kort en krachtig de aanleiding/achtergrond van het project.
 - Geef de context van het project weer, denk hierbij aan het beschrijven van de hoofdvragen of behoefte.
- Doel (max 75 woorden)
 - Omschrijf kort de doelstelling(en) van het project.
- Aanpak/werkwijze (max 100 woorden)
 - Beschrijf globaal op welke wijze het project uitgevoerd gaat worden om de doelstellingen te kunnen behalen.
 - Beschrijf in hoofdlijnen het plan van aanpak.
- Samenwerkingspartners (indien van toepassing) (max 100 woorden)
 - Beschrijf welke (type) partijen betrokken zijn binnen het project.
- Verwachte resultaten (max 100 woorden)
 - Beschrijf welke resultaten u verwacht nadat u de Oog voor Naasten en Nabestaanden methodiek binnen uw zorginstelling heeft geïmplementeerd. En of u ook aanvullende materialen ontwikkelt.

Tabblad 4. Financiële gegevens

Hier vult u in ieder geval een samenvatting van de begroting in, voegt u de gespecificeerde begroting als bijlage toe (inclusief een beknopte toelichting), geeft u aan of er wordt samengewerkt met andere partijen en geeft u de bankgegevens van de bestuurlijk verantwoordelijke op.

Voor de samenvatting van de projectbegroting wordt u gevraagd om per kostenpost uit de gespecificeerde begroting het totaalbedrag in te vullen. Let hierbij op:

- Volg steeds nauwlettend de instructies uit het aanvraagformulier, deze nemen u stapsgewijs mee bij het invullen van de samenvatting van de projectbegroting.
- Vul eerst per kostenpost het totaalbedrag uit de nader gespecificeerde begroting in (vergeet niet om dit elke keer tussentijds op te slaan).
- Als u alle kostenposten heeft ingevuld controleert u bij 'overzicht' of alles klopt en of het totaalbedrag gelijk is aan het totaalbedrag uit de gespecificeerde begroting.
- Als alles klopt, vergeet dan niet om op de knop 'definitief indienen begroting' te klikken.
- Let op: als u de samenvatting eenmaal definitief indient, zijn wijzigingen niet meer mogelijk.
- De samenvatting van de begroting dient overeen te komen met de ingevulde kostenposten en het totaal aangevraagde bedrag uit de gespecificeerde begroting die u bij de volgende sectie als bijlage toevoegt.
- Zorg dat de samenvatting van de begroting definitief is ingediend als u de subsidieaanvraag indient.

Vervolgens voegt u de gespecificeerde projectbegroting als bijlage toe. Maak hierbij gebruik van het juiste [ZonMw-begrotingsformat](#). Zie voor meer informatie over de begroting [paragraaf 3.5](#) van deze subsidieoproep.

Tabblad 5. Bijlagen

Hier dient u de volgende bijlagen toe te voegen:

- Verplicht: het projectvoorstel. U gebruikt [dit verplichte format](#).
- Verklaring akkoord uitgewerkte subsidieaanvraag, zie voor meer informatie [paragraaf 5.3](#) van deze subsidieoproep.

Tabblad 6. Verklaring en ondertekening

Met deze sectie sluit u het subsidieaanvraagformulier af, waarna u het formulier definitief kunt indienen.

5.2. Tips

- ZonMw gebruikt Mijn ZonMw als online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt, moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw subsidieaanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw subsidieaanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw subsidieaanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3. Verklaring akkoord indienen subsidieaanvraag

De bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager moeten de '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' ondertekenen. De ondertekende verklaring kan worden toegevoegd aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw (palliatievezorg@zonmw.nl), ter attentie van clusterondersteuning Palliatie II onder vermelding van uw dossiernummer. De verklaring moet uiterlijk 1 week na indiening binnen zijn.

5.4. Inhoudelijke vragen

Heeft u vragen over de interventie Oog voor Naasten en Nabestaanden? Kom dan naar de online informatiebijeenkomst op 1 oktober 2024 van 15.30-17.00 uur. Via [deze link](#) komt u direct in de Microsoft Teams bijeenkomst. Deze bijeenkomst nemen we op zodat u deze eventueel later kunt terugkijken.

Heeft u vragen over deze subsidieregeling? Kijk naar de [veelgestelde vragen](#) over deze subsidieoproep op onze website. Deze lijst met vragen vullen we regelmatig aan. Staat uw vraag er niet tussen? Neem dan contact op met Moniek Zijlstra-Vlasveld of Nanne van Velzen, via 070 349 54 63 of palliatievezorg@zonmw.nl.

5.5. Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van ons online-indiensysteem contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00-17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6. Downloads en links

Op de ZonMw-website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Palliantie II](#)
- [Palliantie. Meer dan zorg](#)

Bijlagen

- [Bijlage A. Informatie Oog voor Naasten en Nabestaanden](#)
- [Bijlage B. Instructie begroting](#)

Bijlage A. Informatie Oog voor Naasten en Nabestaanden

Wat is Oog voor Naasten en Nabestaanden?

Zorg en aandacht die specifiek gericht is op naasten vóór, rond en na het sterven van een dierbare hoort bij goede palliatieve zorg. Het doel van Oog voor Naasten en Nabestaanden is om zorgverleners (artsen, verpleegkundigen, verzorgenden en vrijwilligers) die werkzaam zijn in zorgorganisaties in staat te stellen betere en gerichtere zorg te geven aan naasten en nabestaanden van patiënten met een levensbedreigende aandoening of kwetsbaarheid. Door als organisatie of zorgverlener met deze interventie aan de slag te gaan, wordt de kwaliteit van leven van naasten, nabestaanden én patiënt vergroot. Ook wordt de kwaliteit van zorg bevorderd.

Wat levert Oog voor Naasten en Nabestaanden op?

Implementatie van de Oog voor Naasten en Nabestaanden-methodiek in uw organisatie kan de volgende resultaten opleveren:

- Zorgteams kunnen gerichtere zorg geven aan naasten en nabestaanden en hen beter ondersteunen voor, tijdens en na het overlijden van hun dierbare.
- De kwaliteit van leven van naasten, nabestaanden én patiënt/bewoner verbetert als zorgverleners oog voor naasten hebben.
- Naasten en nabestaanden worden, door de voor hen beschikbare informatie, gestimuleerd om beter voor zichzelf te zorgen. Bovendien krijgen ze handvatten om in gesprek te gaan met de zorgverlener over hun behoefte aan informatie, ondersteuning en samenwerking met voor, tijdens en na het overlijden van een dierbare.
- Binnen de organisatie ontstaat meer draagvlak voor zorg voor naasten en nabestaanden. Oog voor Naasten en Nabestaanden wordt deel van de werkprocessen, waardoor er een betere kwaliteit van zorg, een hogere klanttevredenheid, een hogere medewerkerstevredenheid is.

Voor welke organisaties en/of zorgprofessionals is de interventie geschikt?

De interventie is in ieder geval geschikt voor ziekenhuizen, verpleeghuizen, hospices en thuiszorgorganisaties.

Wat houdt Oog voor Naasten en Nabestaanden in?

De Oog voor Naasten en Nabestaanden-methodiek bestaat uit verschillende hulpmiddelen:

- <https://palliaweb.nl/oog-voor-naasten>: Deze website bevat informatie voor naasten en nabestaanden, zorgverleners en organisaties. Ook zijn hier de diverse hulpmiddelen (zoals lesmateriaal, filmpjes en folders) te vinden en worden ze toegelicht. Een belangrijk hulpmiddel is de workshop 'De Reis van de Naasten'.
- [Implementatiehandreiking](#): Deze handreiking bevat informatie over hoe u de Oog voor Naasten en Nabestaanden-methodiek kunt implementeren in uw eigen organisatie.

Voor de deelnemende organisaties wordt een gezamenlijke startbijeenkomst georganiseerd door Stichting PZNL, de Oog voor Naasten (ON2)-projectgroep en ZonMw op **4 maart 2025 van 10.00-14.00 uur**.

Daarna kunnen de deelnemende organisaties het implementatietraject starten. Hieronder is te zien welke stappen het traject omvat.

De omvang van het traject hangt mede samen met de door de organisatie gekozen doelen en de grootte van de organisatie. Het is een maatwerktraject. We raden aan om op bescheiden schaal in de organisatie te beginnen, denk aan 1 of 2 afdelingen of teams. Na het kiezen van een team en het formeren van een projectteam (stap 1), bereidt het projectteam het ON2-traject voor (stap 2). Stap 3 van de Oog voor Naasten en Nabestaanden-methodiek is de workshop 'De Reis van de Naasten', welke het projectteam zelf organiseert. Met deze workshop breng je met je team in kaart waar je nu

staat wat betreft de zorg voor naasten en nabestaanden en welke verbeteringen mogelijk zijn. Vervolgens worden op basis van de bevindingen in de workshop de vervolgstappen bepaald en het implementatieplan opgesteld (stap 4). De instructie en materialen voor het organiseren van de workshop zijn op de [website](#) van Oog voor Naasten en Nabestaanden te vinden. Ook vind je op de website een [werkboek](#) met stappen en tips voor implementatie.

Wat zijn randvoorwaarden voor implementatie?

Wanneer u Oog voor Naasten en Nabestaanden binnen uw eigen instelling wilt implementeren, zijn de volgende randvoorwaarden van belang:

- Er is een kartrekker of projectleider in de organisatie die de implementatie op zich neemt. Zeker in grote organisaties is het aan te raden meer dan 1 kartrekker aan te wijzen. Deze wordt/worden gesteund door een intern projectteam en het management, en is verantwoordelijk voor het opstellen en de uitvoer van het implementatieplan.
- Er is draagvlak binnen de organisatie voor de implementatie van de Oog voor Naasten en Nabestaanden-methodiek. Leidinggevendenden/teammanagers zijn actief betrokken en faciliteren de projectleider. Zij moeten tijd/menskracht voor dit project beschikbaar maken.
- Er zijn geen grote reorganisaties, projecten of implementaties binnen de organisatie. (Mocht dit wel het geval zijn, rond deze projecten liever eerst af, zodat er voldoende ruimte en tijd is voor de implementatie van Oog voor Naasten en Nabestaanden.)

Borging

Het is belangrijk om al vroeg in het project te beginnen met borging, zodat de aandacht voor naasten en nabestaanden ook na het project blijft. Denk hierbij aan:

- Maak Oog voor Naasten en Nabestaanden deel van de werkprocessen.
- Neem zorg voor naasten en nabestaanden op in beleid(splannen). Leg bijvoorbeeld ook vast wanneer, hoe en met wie de zorg voor naasten en nabestaanden, en de meerwaarde ervan, wordt geëvalueerd.
- Bedenk hoe nieuwe medewerkers worden geïnformeerd.
- Blijf inzetten op draagvlak onder management en bestuur.
- Denk na over uitbreiding naar andere teams.

Implementatiebegeleiding met de stimuleringssubsidie

Projecten die met behulp van de stimuleringssubsidie Oog voor Naasten en Nabestaanden gaan implementeren, worden hierbij begeleid door de ON2-projectgroep met de onderstaande onderdelen. De kosten hiervoor staan in [bijlage B](#) van deze subsidieoproep.

• Startbijeenkomst

Om de implementatie te ondersteunen, organiseren wij een startbijeenkomst. In de startbijeenkomst ontmoeten de projectleiders van verschillende organisaties elkaar, worden zij voorbereid op het starten met de methodiek, en krijgen zij een introductie op het Leerwerkplatform. De bijeenkomst is op dinsdag 4 maart van 10.00-14.00 uur bij Stichting PZNL in Utrecht (nabij Utrecht Centraal).

• Begeleiding per project afzonderlijk

De ON2-projectgroep geeft het projectteam advies over het implementatieplan. Gedurende de looptijd van het project worden 4 momenten ingepland om de voortgang te monitoren en de bereikte resultaten te evalueren.

• Tussentijdse uitwisselingsbijeenkomst (live)

In de tussentijdse uitwisselingsbijeenkomst komen projecten van verschillende organisaties samen om ervaringen met elkaar uit te wisselen. De bijeenkomst is bedoeld om deelnemers te inspireren, te ondersteunen en om te netwerken. Tijdens de bijeenkomst kunnen organisaties goede voorbeelden delen, vragen en dilemma's bespreken en leren van de ervaringen van organisaties die al langer met de Oog voor Naasten en Nabestaanden-methodiek werken.

Bovendien kunnen de projecten rekenen op ondersteuning van Stichting PZNL in de vorm van het Leerwerkplatform. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het digitale platform. Gebruik makend van het programma Basecamp, zijn voor verschillende onderwerpen en thema's (zoals implementatie) 'tegels' aangemaakt, waarbinnen de deelnemers vragen kunnen stellen en ervaringen met elkaar kunnen delen. Op deze manier wordt de opgedane kennis en ervaringen geborgd.

- Fysieke bijeenkomsten, zoals een kick off voor nieuwe projecten en een jaarlijkse werkconferentie.
- Online bijeenkomsten, zoals inhoudelijke webinars en intervisiebijeenkomsten over implementatie in het algemeen.

Meer informatie

- De Oog voor Naasten en Nabestaanden methodiek is ontwikkeld, geëvalueerd en geïmplementeerd in de ZonMw-projecten '[Oog hebben voor naasten; ontwikkeling en implementatie van een handreiking 'Voor- en nazorg rondom het sterven van een dierbare'](#)' en '[ON2 Oog voor Naasten en Nabestaanden en Nabestaanden: voor- en nazorg voor naasten rondom het ziekzijn en sterven van hun dierbare, met aandacht voor individuele behoeften, gezondheidsvaardigheden en cultuursensitieve communicatie](#)'.
'
- De hulpmiddelen van de Oog voor Naasten en Nabestaanden methodiek zijn te vinden op <https://palliaweb.nl/oog-voor-naasten>

Bijlage B. Instructie begroting

In deze bijlage vindt u informatie die u kunt gebruiken bij het opstellen van de begroting in uw subsidieaanvraag.

(Tijds)investering

De implementatie van Oog voor Naasten en Nabestaanden kost tijd en geld. Hieronder is een schatting gemaakt van de investering voor de implementatie. De totale kosten zijn afhankelijk van het uurtarief en van de precieze invulling van het implementatieplan.

Tijdsinvestering/kosten (inschatting)	
Inzet projectleider	4 uur per week in de opstartfase (1 ^e 2 maanden), daarna 2 uur per week
Inzet leden projectteam (3-4 personen)	2 uur per week in de opstartfase (1 ^e 2 maanden), daarna 1 uur per week
Inzet leidinggevende/teammanager	2 uur per maand
Deelname personeel aan de workshop 'De Reis van de Naasten' en aan de klinische les/training	2 uur per persoon voor de workshop (maximaal 10 personen); 1 uur per persoon voor het bijwonen van de klinische les/training (aantal personen afhankelijk van de grootte van de afdeling/organisatie). Deze les wordt gegeven door de interne projectleider.
Kosten voor uitvoer eigen implementatieplan naar aanleiding van de workshop 'De Reis van de Naasten'	Nader te bepalen: Afhankelijk van inhoud en scope implementatieplan. Reserveer hiervoor uren op uw begroting.
Deelname aan begeleidingsmomenten vanuit de ON2-projectgroep	Startbijeenkomst: eenmalig 4 uur, exclusief reistijd (2 personen: projectleider en mogelijk iemand van het projectteam).
	Begeleidingsmomenten in eigen organisatie per project afzonderlijk: bespreking implementatieplan, 2 monitoringsgesprekken en eindgesprek (4x1,5= 6 uur) voor projectleider en projectteam (inclusief manager).
	Tussentijdse uitwisselingsbijeenkomst: eenmalig 2 uur, exclusief reistijd (projectleider).
Materiaalkosten (printen folders, kaartjes, posters)	€ 2.000,-

Tabel 1. Tijdsinvestering/kosten implementatie ON2-methodek

Kosten die u in de begroting van de ZonMw-subsidieaanvraag opneemt

Projectuitvoering

Kosten en uren gerelateerd aan de uitvoering van het project, denk aan:

- De uren-inzet van de projectleider en overige leden van de projectgroep. Zie voor een schatting van de tijdsinvestering bovenstaande tabel. Ook uren-inzet voor interactie op, en deelname aan de bijeenkomsten van, het leerwerkplatform mag op de begroting.
- Projectgroep overleggen en projectactiviteiten die daaruit voortkomen.
- Locatie (bijvoorbeeld voor de workshop), catering, middelen en materiaal.

Kosten van de begeleiding door de ON2-adviseur

- Kosten van de begeleiding door de externe ON2-adviseur voor de startbijeenkomst, de individuele begeleiding in de eigen organisatie en de tussentijdse uitwisselingsbijeenkomst: € 1.850,- (inclusief btw). Dit is inclusief ondersteuning van de ON2-projectgroep op het Leerwerkplatform.